

Põhiseaduskomisjoni tegevuse ülevaade Riigikogu XIII koosseisu VII istungjärgul

Ülevaade käsitleb Riigikogu põhiseaduskomisjoni tegevust **Riigikogu XIII koosseisu VII** istungjärgul, **perioodil 8. jaanuar – 15. juuni 2018.**

Komisjoni koosseis

Esimees: Marko Pomerants (IRL)
Aseesimees: Jüri Adams (EVA)
Liikmed: Arto Aas (REF)
Helmut Hallemaa (KESK)
Mihhail Korb (KESK)
Kalle Laanet (REF), komisjoni liige kuni 22.03.2018
Hanno Pevkur (KESK), komisjoni liige alates 22.03.2018
Lauri Luik (REF)
Jaak Madison (EKRE)
Mart Nutt (IRL)
Rein Randver (SDE), komisjoni kuni 03.05.2018
Jevgeni Ossinovski (SDE), komisjoni liige alates 03.05.2018
Tiit Terik (KESK)

Istungite arv

VII istungjärgul pidas põhiseaduskomisjon 24 korralist istungit ja ühe erakorralise istungi. Lisaks toimus üks erakorraline istung pärast VII istungjärgu lõppu 19. juunil.

Eelnõud

Põhiseaduskomisjon määramati istungjärgu jooksul 20 seaduseelnõu, 7 otsuse eelnõu ja ühe avalduse eelnõu juhtivkomisjoniks. Istungjärgu lõpuks on komisjoni menetluses 24 seaduseelnõu ja 3 otsuse eelnõu.

VII istungjärgul põhiseaduskomisjoni menetluses olnud eelnõudest:

Võeti vastu 8 seaduseelnõu, 6 otsuse eelnõu ja 1 avalduse eelnõu:

1. Riigikogu otsuse „Riigikohtu liikme Indrek Koolmeistri kohtunikuametist vabastamine“ eelnõu (579 OE), vastu võetud 15.02.2018
2. Riigikogu avalduse "Tänuavaldus Eesti Vabariigi loojatele, kaitsjatele, hoidjatele ja taastajatele" eelnõu (588 AE), vastu võetud 22.02.2018
3. Riigikogu otsuse „Janar Holmi riigikontrolöri ametisse nimetamine“ eelnõu (582 OE), vastu võetud 07.03.2018

4. Isikut tõendavate dokumentide seaduse ning välissõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse muutmise seadus (Euroopa tagasisaatmise reisidokument) (585 SE), vastu võetud 04.04.2018
5. Isikut tõendavate dokumentide seaduse muutmise seaduse eelnõu (digitaalse isikutunnistuse kehtivusaeg) (569 SE), vastu võetud 11.04.2018
6. Riigikogu otsuse „Julgeolekuasutuste järelevalve erikomisjoni moodustamine“ muutmine (605 OE), vastu võetud 17.04.2018
7. Riigikogu otsuse „Riigikogu otsuse „Riigieelarve kontrolli erikomisjoni moodustamine” muutmine“ eelnõu (612 OE), vastu võetud 02.05.2018
8. Välismaalaste seaduse muutmise seaduse eelnõu (590 SE), vastu võetud 02.05.2018
9. Pühade ja tähtpäevade seaduse muutmise seaduse eelnõu (591 SE), võeti vastu 29.05.2018
10. Riigikogu otsuse "Riigikohtu liikme Lea Kivi kohtunikuametist vabastamine" eelnõu (630 OE), võeti vastu 12.06.2018
11. Riigikogu otsuse “Riigikogu otsuse ”Korruptsioonivastase erikomisjoni moodustamine” muutmine“ eelnõu (638 OE), võeti vastu 12.06.2018
12. Euroopa Parlamendi valimise seadus ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (400 SE), võeti vastu 13.06.2018
13. Eesti lipu seaduse muutmise seaduse eelnõu (599 SE), võeti vastu 13.06.2018
14. Õiguskantsleri seaduse täiendamise seaduse eelnõu (609 SE), võeti vastu 13.06.2018
15. Välismaalaste seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (617 SE), võeti vastu 13.06.2018

Tagasi lükati 4 seaduseelnõu ja 1 otsuse eelnõu:

1. Riigikogu otsuse „Eesti Vabadussõjalaste Liidu ja sellega seotud isikute ning organisatsioonide rehabiliteerimisest“ eelnõu (522 OE), tagasi lükatud 08.02.2018
2. Riigikogu valimise seaduse muutmise seaduse eelnõu (555 SE), tagasi lükatud 20.02.2018
3. Eesti Vabariigi hümn seaduse eelnõu (577 SE), tagasi lükatud 13.03.2018
4. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu (578 SE), tagasi lükatud 20.03.2018

5. Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse muutmise seaduse eelnõu (610 SE), lükati tagasi 06.06.2018

Esitaja/algataja võttis tagasi 1 eelnõu:

1. Isikuandmete kaitse seaduse eelnõu (616 SE), võeti tagasi 13.06.2018

Põhiseaduskomisjon algatas 3 seaduseelnõu:

1. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (574 SE), 09.01.2018
2. Eesti lipu seaduse muutmise seaduse eelnõu (599 SE), 07.03.2018
3. Õiguskantsleri seaduse täiendamise seaduse eelnõu (609 SE), 03.04.2018

Arvamuse andmised

Lisaks eelnõude menetlemisele andis põhiseaduskomisjon 4 korral arvamuse Riigikohtule põhiseaduslikkuse järelevalve asjades.

1. Riigikohtule arvamuse andmine kooseluseaduse rakendusaktide andmata jätmise põhiseaduspärasuse kohta, komisjonis 09.01.2018
2. Riigikohtule arvamuse andmine kõrgemate riigiteenijate ametipalkade seaduse § 2 lõike 2 põhiseaduspärasuse kohta osas, milles see võimaldab maa- ja halduskohtu kohtunike ametipalka võrreldes eelmise aastaametipalgaga vähendada, komisjonis 12.02.2018
3. Riigikohtule arvamuse andmine tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 182 lõige 2 punkti 1 osas, milles see ei võimalda kohtul isiku sissetulekust maha arvata sättes nimetatata vältimatuid kulusi, komisjonis 06.03.2018
4. Riigikohtule arvamuse andmine MTÜS 36 lg 1 ja 5 põhiseaduspärasuse kohta, komisjonis 08.05.2018

Põhiseaduskomisjon andus 8 korral arvamuse Euroopa Liidu asjade komisjonile (ELAK).

1. ELAKile arvamuse andmine: Eesti seisukohad 2018. ja 2019. aastal ümberasustamises osalemise kohta, komisjonis 09.01.2018
2. ELAKile arvamuse andmine Eesti seisukohtade kohta ELi institutsionaalsetes küsimustes, komisjonis 19.02.2018
3. ELAKile arvamuse andmine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse, millega muudetakse määrust (EL) 2016/399 sisepiiridel piirikontrolli ajutist taaskehtestamist reguleerivate normide osas, eelnõu kohta, komisjonis 05.03.2018

4. ELAKile arvamuse andmine Eesti seisukohtade kohta, mis on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse eelnõu, millega muudetakse Euroopa parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1141/2014, mis käsitleb Euroopa tasandi erakondade ja Euroopa tasandi poliitiliste sihtasutuste põhikirja ning rahastamist, kohta, komisjonis 05.03.2018
5. ELAKile arvamuse andmine: Eesti seisukohad, mis on esitatud Euroopa Liidu sisejulgeoleku ja piirihalduse infosüsteemide koostalitlusvõime paketi kohta, komisjonis 13.03.2018
6. ELAKile arvamuse andmine Eesti seisukohtade kohta, mis on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse Euroopa kodanikualgatuse kohta eelnõu suhtes, komisjonis 12.03.2018
7. ELAKile arvamuse andmine Eesti seisukohtade kohta, mis on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri), eelnõu kohta, komisjonis 05.06.2018
8. ELAKile arvamuse andmine Eesti seisukohtade kohta, mis on esitatud Euroopa Liidu Nõukogu määruse, mis käsitleb ELi kodanike ja nende pereliikmete isikutunnistuste ja elamislubade turvalisuse parandamist, eelnõu kohta, komisjonis 11.06.2018

Ettekanded ja ülevaated

1. Andmekaitse Inspektsiooni peadirektori ettekanne isikuandmete kaitse seaduse ning avaliku teabe seaduse täitmisest 2017. aastal, komisjonis 16.04.2018
2. Riigikohtu esimehe ülevaade kohtukorralduse, õigusemõistmise ja seaduste ühetaolise kohaldamise kohta, komisjonis 07.06.2018
3. Riigi peaprokuröri ülevaade seadusega prokuratuurile pandud ülesannete täitmise kohta 2017. aastal, komisjonis 05.06.2017
4. Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise voliniku Liisa-Ly Pakosta 2017. aasta tegevuse ülevaade, komisjonis 11.06.2018

Kollektiivsed pöördumised

Komisjon arutas 15. jaanuaril 2018 Märt Meesaku ja Eesti Vabaerakonna fraktsiooni esitatud kollektiivset pöördumist „Poliitikud ei või istuda kahel toolil“ ning otsustas pöördumises esitatud ettepaneku tagasi lükata.

Muu tegevus

Komisjon arutas 6. veebruaril Eesti Pensionäride Ühenduste Liidu ettepanekut seadustada kohaliku omavalitsuse korralduse seaduses Eakate Nõukogu.

Komisjon arutas mitmetel istungitel (16.01.2018; 05.02.2018; 12.02.2018; 13.03.2018; 19.03.2018) Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse muutmiseks esitatud ettepankuid.

Komisjon külastas 31. mail Kesselaidu, et tutvuda väikesaarte olukorraga.

Komisjon arutas 19. juuni erakorralisel istungil seisukoha andmist Marko Aaviku määramiseks Andmekaitse Inspeksiooni peadirektori ametikohale (isikuandmete kaitse seaduse § 36 lg 1) .

Koostanud Anna-Liisa Pärnalaas, Silja Tammeorg